

Godkänt
2025-06-30
Giltigt t.o.m
2028-06-30

Versionsnummer
1.0
Diarienummer
HJN 2025/52

Riktlinje Arbetsstol

Förskrivning av arbetsstol som personligt hjälpmedel

Rekommenderad förskrivare

Leg. Arbetsterapeut
Leg. Fysioterapeut/Leg. Sjukgymnast

Respektive vårdgivare har det slutliga ansvaret för vem som får förskriva vad utifrån medarbetarens kompetens och verksamhetens uppdrag.

Kriterier

Person med måttligt till stora svårigheter att ändra och/eller bibehålla grundläggande kroppsställning i sittande och/eller stående position i hemmet eller i arbete/skola. (ICF d4103-4104) (ICF d4153-4155)

och/eller

Person med måttlig till stora svårigheter att utföra hushållsgöromål/arbete. (ICFd6300-6301, d6400-6409)

Arbetsstol kan ej förskrivas:

- För att ersätta sittmöbel som fåtölj eller kontorsstol för ett bekvämt eller ergonomiskt sittande.
- Om arbetsstol endast är avsedd att användas inom fritids-/idrottsverksamhet.
- Om arbetsstol endast används för att komma närmare intill bord.

Mål med hjälpmedlet

Öka eller bibehålla självständighet och delaktighet i aktivitet i det dagliga livet.

Typ av arbetsstol som kan förskrivas

- Arbetsstol enkel standard stativ, manuell eller elektrisk
- Arbetsstol avancerad, mindre eller standard stativ, manuell eller elektrisk
- Ståstödsstol manuell
- Arbetsstol/ståstödsstol manuell eller elektrisk
- Magstödsstol manuell
- Arbetsstol elektrisk med högre brukarvikt

Risk för personskada

Det finns betydande risk för tillbud vid användning av arbetsstol som kan orsaka personskada. Var observant på följande:

- Förändringar i patientens/brukarens status som påverkar förutsättningarna för att sitta eller stå
- Överväg alltid risk för trycksår/sår
- Kom ihåg att kontrollera arbetsstolens maxbelastning med tanke på patient/brukarvikt
- Fallrisk vid i- och urstigning om stolen inte är bromsad.
- Tipprisk om personen sitter långt fram på sitsen och samtidigt kör emot ett hinder eller sätter sig med tung kraft bakåt mot ryggstöd
- Stolen ska enbart användas inomhus.
- Om bröstbälte används kombinera detta med positioneringsbälte.

OBS! Bälte får inte monteras utan patientens/brukarens samtycke. Se Socialstyrelsens "Meddelandeblad 12, 2013".

Kostnad för tillbehör/förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

- Önskas annan färg på tyg än standard grå, debiteras den enskilde en extra kostnad.
 - Den kostnad som Dalarnas hjälpmedelscenter har rätt att ta ut om arbetsstolen måste rengöras vid reparation
 - Den kostnad som Dalarnas hjälpmedelscenter har rätt att ta ut om batteri går sönder pga oaktsamhet samt om laddare tappas bort och ersätts med ny.
-

Råd i förskrivningsprocessen

Behovsbedömning

Förskrivaren gör en bedömning av patientens/brukarens livssituation, bedömer om det finns medicinska kontraindikationer, riskbedömning, överväger andra rehabiliteringsåtgärder samt utreder funktions- och aktivitetsförmåga utifrån 24-timmarsperspektivet. Tillsammans med patient/brukare, närstående och berörd personalgrupp utreds behov, i vilken miljö arbetsstolen ska användas samt formulera mål. Besök bör göras i aktuell användarmiljö. Det är viktigt att föra en dialog angående hjälpmedlets framkomlighet vid trånga zoner, trösklar eller golvbeläggning (trägolv, plastmatta ect.) i den miljö patienten/brukaren vistas i. Alternativa lösningar ska värderas och en bedömning görs av den totala nyttan samt användningsgraden för patienten/brukaren. Alternativ att prova innan förskrivning av arbetsstol är kildyna, förhöjningsdyna, förhöjningsklossar, hjulsats och/eller annan sittmöbel som hög pall, kontorsstol alternativt sitta på låst rollator.

Stol med gasfjäderreglerad höj-och sänkning ska väljas i första hand.

Arbetsstol kan förskrivas som ett alternativ till rullstol.

Undantag från upphandlat sortiment kan göras om medicinska eller andra särskilda skäl finns.

Prova ut, anpassa och välja lämplig/specifik produkt

Utprovning bör ske i den miljö arbetsstolen skall användas i eller under likvärdiga förhållanden.

Förskrivaren, och vid behov, hjälpmedelskonsulent och/eller hjälpmedelstekniker svarar för att arbetsstolen är rätt inställd för att patient/brukare ska få en optimal sittställning.

Vid behov av utprovning på Dalarnas Hjälpmedelscenter ska beställning av utprovning alltid kompletteras med underlag "Underlag inför utprovning av rörelsehjälpmedel". I samråd med patient/brukare kommer arbetsterapeut och/eller sjukgymnast/fysioterapeut, och vid behov, hjälpmedelskonsulent gemensamt fram till val av lämplig arbetsstol ur befintligt bassortiment. Vid behov medverkar hjälpmedelstekniker för analys av tekniska möjligheter och anpassning.

Informera, Instruera och träna

Förskrivare ansvarar för att informera, instruera och träna patient/brukare och eventuell annan användare.

Förskrivare lämnar bruksanvisning samt försäkrar sig om att berörda har förstått hur arbetsstolen fungerar och används.

Förskrivare ansvarar för inträning av utprovad arbetsstol

I samband med inträning ges information till patient/brukaren, närstående och annan berörd personalgrupp angående arbetsstolens funktion och eventuell laddning.

I de fall personal är behjälplig vid skötsel eller behöver köra arbetsstolen så ansvarar dennes arbetsgivare för att ny personal får introduktion om handhavandet av arbetsstolen.

Uppföljning och utvärdering

Förskrivare ansvarar för att följa upp utprovad arbetsstol. Vid uppföljning utvärderas om arbetsstolen uppfyller uppgjorda mål och om eventuella korrigeringsåtgärder behöver göras.

Uppföljning bör ske via besök eller telefonkontakt. Utifrån ärendets komplexitet bör besök göras hos patienten/brukaren, därefter vid behov. För personer med funktionsnedsättning med ständigt förändrade förutsättningar är regelbunden uppföljning och utvärdering särskilt viktig.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Dalarnas Hjälpmedelscenter, Hjälpmedel Dalarna enligt Hjälpmedelsnämnden Dalarnas avtal.

Framtagen av:

Sortimentsgrupp manuella rullstolar och arbetsstolar 2024-04-24

Godkänd av:

Beredningsgrupp Hjälpmedel 2025-03-06

Hjälpmedelsnämnd Dalarna 2025-

ISO kod

180903 stolar
